EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 26.11.2024
COM(2024) 727 final

Doporučení pro

**DOPORUČENÍ RADY,**

**kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska**

Doporučení pro

# DOPORUČENÍ RADY,

## kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 121 této smlouvy,

s ohledem na nařízení (EU) 2024/1263, a zejména na článek 17 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení (EU) č. 1176/2011, a zejména na čl. 8 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

**OBECNÉ POZNÁMKY**

Dne 30. dubna 2024 vstoupila v platnost reforma rámce EU pro správu ekonomických záležitostí. Základními prvky reformovaného rámce EU pro správu ekonomických záležitostí jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu[1] spolu s pozměněným nařízením (ES) č. 1467/97 o postupu při nadměrném schodku[2] a pozměněnou směrnicí Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států[3]. Cílem rámce je zajistit udržitelnost veřejného dluhu a udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím reforem a investic. Prosazuje odpovědnost členských států, zaměřuje se na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání pravidel.

Ústředním bodem nového rámce správy ekonomických záležitostí jsou národní střednědobé fiskálně-strukturální plány, které členské státy předkládají Radě a Komisi. Tyto plány mají plnit dva cíle: i) zajistit, aby byl do konce období korekce veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a pod touto hodnotou ve střednědobém horizontu setrval, a ii) zajistit realizaci reforem a investic, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority EU. Za tímto účelem má každý plán obsahovat střednědobý závazek týkající se dráhy čistých výdajů[4], jež účinně stanoví rozpočtové omezení po dobu trvání

---

1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

2 Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

3 Směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

4 Čisté výdaje ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2024/1263, tj. veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje, ii) diskreční opatření na straně příjmů, iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů

plánu, který se vztahuje na období čtyř nebo pěti let (v závislosti na řádné délce volebního období v členském státě). Kromě toho má plán vysvětlit, jakým způsobem členský stát zajistí realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro jednotlivé země (včetně případných doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze (PMN)), a jakým způsobem bude členský stát řešit společné priority Unie. Období fiskální korekce představuje období čtyř let, které může být prodlouženo až o tři roky, pokud se členský stát zaváže provést soubor relevantních reforem a investic, který splňuje kritéria stanovená v nařízení (EU) 2024/1263.

Po předložení plánu Komise posoudí, zda plán splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

Na doporučení Komise má pak Rada přijmout doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů dotčeného členského státu a v příslušném případě schválí soubor reformních a investičních závazků, které jsou podkladem pro prodloužení období fiskální korekce.

## PŘIPOMÍNKY K NÁRODNÍMU STŘEDNĚDOBÉMU FISKÁLNĚ-STRUKTURÁLNÍMU PLÁNU SLOVENSKA

Dne 15. října 2024 předložilo Slovensko Radě a Komisi svůj národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Plán byl předložen po prodloužení lhůty stanovené v článku 36 nařízení (EU) 2024/1263, které bylo dohodnuto s Komisí s ohledem na důvody uvedené Slovenskem.

### Proces před předložením plánu

Dne 21. června 2024 zaslala Komise Slovensku v souladu s článkem 9 nařízení (EU) 2024/1263 referenční trajektorii[5]. Dne 15. října 2024 Komise tuto referenční trajektorii zveřejnila[6]. Referenční trajektorie je založena na posouzení rizik a zajišťuje, aby byl do konce období fiskální korekce za předpokladu, že nejsou po tomto období přijata žádná další rozpočtová opatření, veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo ve střednědobém horizontu zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí během období korekce snížen pod 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto referenční hodnotou setrval. Střednědobý horizont je definován jako období deseti let po skončení období korekce. V souladu s čl. 6 písm. d) a články 7 a 8 nařízení (EU) 2024/1263 je referenční trajektorie rovněž v souladu s referenční hodnotou pro schodek, ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu a ochranným opatřením pro odolnost schodku. Referenční trajektorie Slovenska stanoví, že na základě předpokladů

---

financovaných Unií, v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

5 Předběžné pokyny předané členským státům a Hospodářskému a finančnímu výboru zahrnují trajektorie bez prodloužení období korekce i s ním (na čtyři roky a na sedm let). Zahrnuje rovněž hlavní výchozí podmínky a základní předpoklady použité v rámci Komise pro střednědobé projekce veřejného dluhu. Referenční trajektorie byla vypočtena na základě metodiky popsané v *Monitoru udržitelnosti dluhu 2023* vypracovaném Komisí (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_cs). Vychází z prognózy Evropské komise z jara 2024 a jejího střednědobého prodloužení do roku 2033, přičemž dlouhodobý růst HDP a náklady na stárnutí obyvatelstva jsou v souladu se zprávou o stárnutí obyvatelstva za rok 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_cs) vypracovanou společně Komisí a Radou.

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_cs#slovakia

Komise a za předpokladu čtyřletého období korekce by čisté výdaje neměly růst více, než o hodnoty uvedené v tabulce 1. To odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů během období korekce (2025–2028) o 2,0 %.

**Tabulka 1: Referenční trajektorie, kterou Komise poskytla Slovensku dne 21. června 2024**

| | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Průměr 2025–2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Maximální růst čistých výdajů (roční, v %) | 2,8 | 2,0 | 1,6 | 1,5 | 2,0 |

Zdroj: výpočty Komise.

V souladu s článkem 12 nařízení (EU) 2024/1263 vedly Slovensko a Komise od června do září 2024 technický dialog. Dialog se zaměřoval na dráhu čistých výdajů, kterou Slovensko plánuje, a související předpoklady (zejména fiskální korekci zatíženou odkladem úsilí v roce 2026, což bylo vysvětleno investicemi do obrany a vnitrostátním spolufinancováním grantů financovaných z EU), jakož i na plánované provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řešících společné priority Unie v oblasti spravedlivé ekologické a digitální transformace, sociální a hospodářské odolnosti, energetické bezpečnosti a budování obranných kapacit.

V září a říjnu 2024 Slovensko v souladu s čl. 11 odst. 3 a čl. 36 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2024/1263 vedlo podle informací jím poskytnutých v jeho plánu konzultace s občanskou společností, sociálními partnery, regionálními orgány a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Podle informací, které Slovensko ve svém plánu poskytlo, byl národní střednědobý fiskálně-strukturální plán projednán v Hospodářské a sociální radě, jejímiž členy jsou odbory, svaz zaměstnavatelů, sdružení zaměstnavatelů a slovenské obce.

**Další související procesy**

Dne 26. července 2024 Rada rozhodla, že na Slovensku existuje nadměrný schodek z důvodu nedodržení kritéria schodku[7]. Toto doporučení se vydává současně s doporučením Rady podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU s cílem odstranit nadměrný schodek veřejných financí na Slovensku[8]. Souběžné přijetí uvedených doporučení, které je dáno a opodstatněno přechodem na nový rámec správy ekonomických záležitostí, zajišťuje soulad mezi doporučenými postupy korekce.

Dne 15. října 2024 předložilo Slovensko svůj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komise přijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dne [26. listopadu 2024][9].

Dne 19. června 2024 dospěla Komise k závěru, že se Slovensko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Slovensko konkrétně čelí zranitelnosti související s nákladovou konkurenceschopností, bilancí zahraničního obchodu, trhem s bydlením a zadlužením domácností[10].

7 Úř. věst. L, 1.8.2024, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2129/oj

8 Doporučení pro doporučení Rady k odstranění nadměrného schodku veřejných financí na Slovensku, 26.11.2024, COM(2024)958 final.

9 Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Slovenska, 26.11.2024, C(2024)9065 final.

10 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance, COM (2024) 600 final, dodatek 4.

Dne 21. října 2024 vydala Rada Slovensku v rámci evropského semestru řadu doporučení pro jednotlivé země[11].

## SHRNUTÍ PLÁNU A JEHO POSOUZENÍ KOMISÍ

V souladu s článkem 16 nařízení (EU) 2024/1263 posoudila Komise plán takto:

### Souvislosti: makroekonomická a fiskální situace a výhled

Ekonomická aktivita na Slovensku v roce 2023 vzrostla o 1,4 %, což bylo zapříčiněno poklesem soukromé a veřejné spotřeby. Podle prognózy Evropské komise z podzimu 2024 se očekává, že v roce 2024 ekonomika poroste o 2,2 % vzhledem ke stabilní soukromé spotřebě, ale slabší poptávce po vývozu. V roce 2025 by měl reálný HDP vzrůst o 2,3 %, jelikož bude stimulován soukromou spotřebou a investicemi. V roce 2026 by měl reálný HDP vzrůst o 2,5 %, jelikož se očekává stabilní soukromá spotřeba a kladný čistý vývoz. V horizontu prognózy (tj. 2024–2026) se očekává mírný pokles růstu potenciálního HDP na Slovensku z 2,3 % v roce 2024 na 2,2 % v roce 2026. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 5,8 % a na základě prognózy Komise dosáhne v roce 2024 hodnoty 5,5 %, v roce 2025 hodnoty 5,3 % a v roce 2026 hodnoty 5,1 %. Předpokládá se, že inflace (deflátor HDP) klesne z 10,1 % v roce 2023 na 4,4 % v roce 2024 a podle prognózy dosáhne v roce 2025 hodnoty 3,8 % a v roce 2026 hodnoty 2,8 %.

Pokud jde o fiskální vývoj, schodek veřejných financí Slovenska v roce 2023 činil 5,2 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 očekává, že v roce 2024 dosáhne 5,8 % HDP, načež v roce 2025 klesne na 4,7 % HDP a v roce 2026 za předpokladu nezměněné politiky na 4,1 % HDP. Prognózy Komise z podzimu 2024 zahrnují i návrh rozpočtu Slovenska na rok 2025, který vláda v říjnu předložila vnitrostátnímu parlamentu. Veřejný dluh na konci roku 2023 představoval 56,1 % HDP. Na základě prognózy Evropské komise z podzimu 2024 se předpokládá, že poměr dluhu k HDP se na konci roku 2024 zvýší na 58,9 % HDP. Na konci roku 2025 by měl stoupnout na 59,8 % HDP a na konci roku 2026 na 61,8 % HDP. Fiskální projekce Komise nezohledňují politické závazky ve střednědobých plánech jako takové, dokud nejsou podloženy důvěryhodně oznámenými a dostatečně specifikovanými konkrétními politickými opatřeními.

### Dráha čistých výdajů a hlavní makroekonomické předpoklady v plánu

Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska se vztahuje na období 2025–2028 a zahrnuje fiskální korekci v délce čtyř let.

Plán obsahuje veškeré informace požadované v článku 13 nařízení (EU) 2024/1263.

Plán představuje závazek k dráze čistých výdajů uvedené v tabulce 2, která odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů v období 2025–2028 ve výši 2,0 %. Průměrný růst čistých výdajů uvedený v plánu na období korekce (2025–2028) odpovídá[12] referenční trajektorii, kterou Komise předala dne 21. června 2024. Plán předpokládá postupné snižování růstu potenciálního HDP z 2,4 % v roce 2025 na 1,4 % v roce 2028. Dále se v plánu předpokládá, že míra růstu deflátoru HDP klesne z 4,6 % v roce 2024 na 3,2 % v roce 2025 a poté na 2,9 % v roce 2028.

---

[11] Doporučení Rady k hospodářské a rozpočtové politice, politice zaměstnanosti a strukturální politice Slovenska, dosud nezveřejněno.

[12] Rozdíl není kvůli zaokrouhlování patrný.

**Tabulka 2: Dráha čistých výdajů a hlavní předpoklady v plánu Slovenska**

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Průměr za dobu platnosti plánu v období 2025–2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Růst čistých výdajů (roční, v %) | 6,2 | 3,8 | 0,9 | 1,6 | 1,5 | 2,0 |
| Růst čistých výdajů (kumulativní, %) | 6,2 | 10,3 | 11,2 | 13,0 | 14,8 | nepoužije se |
| Růst potenciálního HDP (v %) | 2,3 | 2,4 | 1,7 | 1,4 | 1,4 | 1,7 |
| Inflace (růst deflátoru HDP) (v %) | 4,6 | 3,2 | 3,1 | 3,0 | 2,9 | 3,1 |

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska a výpočty Komise.

**Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na veřejný dluh**

Pokud se naplní dráha čistých výdajů stanovená v plánu a výchozí předpoklady, veřejný dluh by se podle plánu postupně zvyšoval z 58,5 % v roce 2024 na 62,1 % HDP v roce 2027 a poté by se začal snižovat až na 61,4 % na konci období korekce (2028), jak je uvedeno v následující tabulce. Očekává se, že referenční hodnota 60 % HDP uvedená ve Smlouvě bude poprvé překročena v roce 2026, a to na úrovni 61,6 % HDP, a nad referenční hodnotou zůstane i v dalších letech období korekce. Následně se ve střednědobém horizontu (tj. do roku 2038) bude poměr dluhu k HDP podle plánu postupně snižovat až na 54,8 % HDP do roku 2038.

**Tabulka 3: Vývoj veřejného dluhu a salda veřejných financí v plánu Slovenska**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2038 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Veřejný dluh (v % HDP) | 56,0 | 58,5 | 59,8 | 61,6 | 62,1 | 61,4 | 54,8 |
| Saldo veřejných financí (v % HDP) | –4,9 | –5,9 | – 5,1 | – 3,9 | – 2,9 | – 1,8 | – 2,3 |

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska.

Podle plánu se tedy veřejný dluh ve střednědobém horizontu sníží pod referenční hodnotu 60 % HDP uvedenou ve Smlouvě. To se na základě předpokladů plánu jeví jako věrohodné, neboť podle všech deterministických zátěžových testů v rámci analýzy udržitelnosti dluhu provedené Komisí by dluh měl být do roku 2038 nižší než 60 % HDP. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s požadavky na dluh stanovenými v čl. 6 písm. a) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

**Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na saldo veřejných financí**

Na základě dráhy čistých výdajů a předpokladů plánu by schodek veřejných financí měl v roce 2024 dosáhnout 5,9 % HDP a postupně se snížit na 1,8 % v roce 2028. Očekává se, že v roce 2027 se schodek vrátí pod úroveň 3 % HDP a bude činit 2,9 % HDP. Podle plánu tedy saldo veřejných financí na konci období korekce (2028) nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP. Schodek veřejných financí kromě toho v průběhu deseti let po období korekce (tj. do roku 2038) nepřekročí 3 % HDP. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na schodek stanovenými v čl. 6 písm. b) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

**Časový profil fiskální korekce**

Časový profil fiskální korekce, měřený změnou primárního strukturálního salda, podle plánu na rozdíl od výchozí lineární dráhy, kterou požaduje čl. 6 písm. c) nařízení (EU) 2024/1263, odkládá největší úsilí na závěr období. V roce 2025 činí fiskální korekce primárního strukturálního salda 0,8 procentního bodu, což je o 0,5 procentního bodu méně než průměrná roční korekce v horizontu plánu. Méně ambiciózní fiskální korekce v roce 2025 je vysvětlena odloženou realizací vojenských investic z předchozích let, které v roce 2025 dosáhnou 0,4 % HDP. Korekce tak odkládá úsilí na rok 2026, kdy má plánovaná korekce primárního strukturálního salda být o 0,5 procentního bodu vyšší než průměrná roční korekce. V letech 2027 a 2028 je korekce primárního strukturálního salda lineární. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s ochranným opatřením proti odkladu úsilí stanoveným v čl. 6 písm. c) a přechodným ustanovením čl. 36 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2024/1263.

**Tabulka 4: Vývoj primárního strukturálního salda v plánu Slovenska**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Primární strukturální saldo (v % HDP) | –3,5 | –4,3 | –3,5 | –1,7 | –0,3 | 1,0 |
| Změna primárního strukturálního salda (p. b.) | nepoužije se | –0,8 | 0,8 | 1,8 | 1,3 | 1,3 |

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Slovenska.

**Soulad s postupem při nadměrném schodku**

Dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s požadavky podle postupu při nadměrném schodku (zejména s minimální roční strukturální korekcí stanovenou v čl. 3 odst. 4 třetím pododstavci nařízení Rady (ES) č. 1467/97).

**Soulad plánu s ochranným opatřením pro odolnost schodku**

Požadavek preventivní složky stanovený v článku 8 nařízení č. 2024/1263 týkající se ochranného opatření pro odolnost schodku, jehož cílem je zajistit společnou rezervu ve vztahu k referenční hodnotě schodku ve výši 3 %, se na Slovensko vztahuje od roku 2028, neboť se plánuje, že od roku 2027 bude schodek nižší než 3 % HDP. V roce 2028 by roční korekce primárního strukturálního salda s cílem dosáhnout společné rezervy pro odolnost ve strukturálním vyjádření ve výši 1,5 % HDP neměla být nižší než 0,4 % HDP, jestliže strukturální schodek v roce 2027 zůstane nad 1,5 % HDP. Fiskální korekce, která vyplývá z politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu, činí v roce 2028 1,3 %. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s ochranným opatřením pro odolnost schodku.

**Soulad plánu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu**

Veřejný dluh bude podle plánu v letech 2026, 2027 a 2028 dosahovat úrovně mezi 60 % a 90 % HDP. Jelikož se však schodek veřejných financí podle plánu v roce 2027 sníží pod 3 % HDP, v důsledku čehož by v závěrečném roce období korekce došlo ke zrušení rozhodnutí o existenci nadměrného schodku, ochranné opatření pro udržitelnost dluhu se během období, na něž se vztahuje plán, nepoužije.

**Makroekonomické předpoklady plánu**

Plán vychází ze souboru makroekonomických a fiskálních předpokladů, který je v souladu s předpoklady Komise, jež byly Slovensku předány dne 21. června 2024. Zohledňuje

další dostupné informace ve srovnání s referenční trajektorií a zahrnuje odpovídajícím způsobem aktualizované makroekonomické a fiskální ukazatele. Dopad této aktualizace nemá významný vliv na průměrný růst čistých výdajů uvedený v plánu ve srovnání s referenční trajektorií.

**Fiskální strategie plánu**

Podle orientační fiskální strategie uvedené v plánu budou závazky týkající se čistých výdajů realizovány především prostřednictvím diskrečního zvyšování příjmů. Plán představuje opatření, která představují jednu třetinu cílové částky, zatímco zbývající dvě třetiny budou upřesněny v následujících ročních rozpočtech. Plánovaná fiskální konsolidace v roce 2025 vychází z plánovaných opatření ke zvýšení příjmů a snížení výdajů obsažených v návrhu rozpočtového plánu na rok 2025. Zahrnuje zvýšení daní z přidané hodnoty a daní z příjmů právnických osob, nové daně z finančních transakcí pro podniky a vyšší spotřební daně na slazené nápoje a tabákové a jiné než tabákové výrobky. Na straně výdajů tato opatření zahrnují postupné ukončení stávajících podpůrných opatření souvisejících s vysokými cenami energií a snížení mezd ve veřejném sektoru. Diskreční zvyšování příjmů činí 1,6 % HDP, zatímco snížení výdajů 0,6 % HDP. Slovensko však také plánuje zvýšit výdaje o 0,6 % HDP, což povede k čisté konsolidaci ve výši 1,6 % HDP.

Přesná specifikace příslušných politických opatření bude potvrzena nebo korigována a vyčíslena v ročních rozpočtech. Provádění orientační fiskální strategie uvedené v plánu nadále ohrožují některá rizika. Tato rizika vyplývají z toho, že fiskální korekce je založena především na diskrečním zvyšování příjmů. Břemeno silného konsolidačního úsilí je přeneseno na domácnosti a podniky, nikoli na vládu. Taková konsolidační strategie může mít další makroekonomické dopady s možnými fiskálními důsledky. Daňová konsolidace s sebou nese zejména fiskální riziko nižšího výběru daňových příjmů, než se předpokládá v plánu. Návrh rozpočtového plánu na rok 2025 upřesňuje politická opatření, jejichž prostřednictvím bude splněn závazek týkající se čistých výdajů na rok 2025[13].

**Reformní a investiční záměry v plánu reagující na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a zaměřené na společné priority Unie**

Plán popisuje politické záměry týkající se reforem a investic, jejichž cílem je reagovat na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro jednotlivé země, včetně doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze, a řešit společné priority EU. Konkrétně plán zahrnuje 18 reforem a 11 investic, z nichž 18 je finančně podporováno z Nástroje pro oživení a odolnost a 1 z fondů politiky soudržnosti.

Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická transformace, včetně klimatických cílů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, plán představuje modernizaci nízkouhlíkové dopravní infrastruktury, která je zahrnuta v plánu pro oživení a odolnost, jenž má prodloužit délku rekonstruované nebo modernizované železniční infrastruktury využívající čisté technologie. Toto opatření má reagovat na doporučení v pro jednotlivé země na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 týkající se udržitelné veřejné dopravy a snižování závislosti na fosilních palivech. Kromě toho plán zahrnuje (v rámci plánu pro oživení a odolnost) projekty zaměřené na řešení výzev související s ekologickou transformací vydáváním tematických výzev v

[13] Viz stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Slovenska, 26.11.2024, C(2024)9065 final.

souladu s prioritami programu Horizont Evropa. Tato investice reaguje na doporučení pro jednotlivé země určené pro Slovensko na roky 2019, 2020, 2022 a 2023, která se týkají snížení závislosti na fosilních palivech, podpory ekologické transformace a zaměření investic na výzkum a inovace. Plán představuje i další opatření ekologické transformace, na něž se vztahuje plán pro oživení a odolnost, jako je reforma trhu s elektřinou, změna zákona o odpadech, přičemž obojí již bylo provedeno, a zákon o ochraně přírody a zákon o vodách. Na podporu spravedlivé digitální transformace zahrnulo Slovensko opatření, jako je systém elektronické fakturace a lepší elektronické služby pro finanční správu. Cílem těchto opatření je řešit daňové úniky a podporovat přístup zaměřený na klienta. Přímo souvisejí s doporučeními pro jednotlivé země, která se zasazují o posílení dodržování daňových předpisů a digitalizaci daňové správy a která jsou určena Slovensku pro roky 2022, 2023 a 2024. Součástí plánu jsou také investice do výzkumu a inovací na podporu digitalizace hospodářství (v rámci plánu pro oživení a odolnost), které mají reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2020 a 2024 týkající se podpory výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti. Kromě toho zahrnuje plán reformu, jejímž cílem je zřídit centralizovanou platformu pro zadávání veřejných zakázek na IT zdroje (v rámci plánu pro oživení a odolnost), což má přispět k reagování na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019 a 2020 týkající se digitální infrastruktury a kvalitních veřejných služeb.

Pokud jde o společnou prioritu, jíž je sociální a hospodářská odolnost, včetně evropského pilíře sociálních práv, zahrnuje plán několik opatření. Zavádí se cílenější daňové zvýhodnění na podporu rodin s dětmi, které je zaměřeno zejména na domácnosti s nízkými příjmy, čímž se má přispět k sociální odolnosti. Cílem tohoto opatření je řešit doporučení pro jednotlivé země na roky 2022, 2023 a 2024 týkající se zlepšení efektivity veřejných výdajů a zajištění toho, aby struktura daní více podporovala udržitelný růst podporující začlenění. Sociální odolnost je spojena s energetickou transformací v investicích týkajících se renovace bydlení pro domácnosti trpící energetickou chudobou, jejichž cílem je zvýšit počet renovovaných domů pro osoby ohrožené energetickou chudobou a které mají reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2020, 2022 a 2023. Kromě toho Slovensko zahrnulo reformu, jež má posílit inkluzi a odstranění segregace ve vzdělávání coby součást nového legislativního balíčku školských zákonů a která má reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2020 a 2024 týkající se zlepšení kvality a inkluzivnosti vzdělávání, zejména pro děti ze znevýhodněného prostředí. Mezi další opatření, která mají zlepšit sociální odolnost, patří dobudování kapacit mateřských škol (v rámci plánu pro oživení a odolnost), vymezení speciálních vzdělávacích potřeb a příprava metodických materiálů (v rámci plánu pro oživení a odolnost), reforma učebních osnov v základním vzdělávání (v rámci plánu pro oživení a odolnost), přičemž všechna mají reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2020 a 2024 týkající se zlepšení kvality a inkluzivnosti vzdělávání, zlepšení přístupu k cenově dostupné péči o děti a podpory integrace znevýhodněných skupin. Opatření zaměřená na hospodářskou odolnost zahrnují vypracování Průmyslové politiky Slovenské republiky na období 2027–2035, která má řešit doporučení pro jednotlivé země na roky 2019 a 2024 týkající se potřeby zvýšit konkurenceschopnost. Kromě toho Slovensko zahrnulo do plánu reformu řízení, hodnocení a podpory vědy, výzkumu a inovací (v rámci plánu pro oživení a odolnost) a investice na podporu spolupráce mezi podniky, akademickou obcí a výzkumnými a vývojovými organizacemi, přičemž reforma i investice mají reagovat na obdobná doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2020 a 2024 týkající se

podpory výzkumu a inovací a zvyšování konkurenceschopnosti. V neposlední řadě má Slovensko v rámci plnění doporučení pro jednotlivé země na roky 2019, 2023 a 2024, která se týkají makroekonomických zranitelností, jež tato země zažívá na trhu s bydlením, v úmyslu změnit stavební zákon, zjednodušit stavební řízení a rozšířit dostupnost nájemního bydlení. Jeho cílem je rovněž provádění zákona o státní podpoře veřejného bydlení, aby se zlepšil přístup k cenově dostupným možnostem pronájmu. Plán neobsahuje opatření, která by se zabývala doporučeními pro jednotlivé země týkajícími se posílení výuky základních dovedností a zvýšení účasti dětí mladších tří let ve formální péči o děti (doporučeno pro rok 2024) a zajištění likvidity pro malé a střední podniky (doporučeno pro rok 2020).

Pokud jde o společnou prioritu, jíž je energetická bezpečnost, plán zahrnuje reformu týkající se vypracování legislativních návrhů pro účinné zavádění vodíkových technologií v souladu s požadavky EU a vnitrostátními prioritami, přičemž se jedná o Akční plán pro národní vodíkovou strategii, který je součástí kapitoly REPowerEU v plánu pro oživení a odolnost. Cílem této reformy je řešit doporučení pro jednotlivé země, která Slovensko obdrželo v letech 2020, 2022 a 2023 v oblasti snižování celkové závislosti na fosilních palivech. Kromě toho chce Slovensko výstavbou nových obnovitelných zdrojů elektřiny (v rámci plánu pro oživení a odolnost) vyrobit 122,4 MW nové elektřiny. Cílem této investice je řešit doporučení pro jednotlivé země na roky 2020, 2022 a 2023, podle nichž je vhodné urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie. Kromě toho Slovensko do plánu zahrnulo investici (v rámci plánu pro oživení a odolnost) do modernizace distribučních energetických systémů s cílem usnadnit postupy pro připojení obnovitelných zdrojů k síti, čímž hodlá reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2020, 2022 a 2023.

Pokud jde o společnou prioritu, jíž jsou obranné kapacity, zahrnuje plán opatření k realizaci vybraných projektů, mezi něž patří zejména vývoj kolových obrněných vozidel 8x8 a systému protivzdušné obrany středního dosahu coby součást dlouhodobého plánu rozvoje ministerstva obrany do roku 2035.

Dále plán obsahuje politické opatření, které má nahradit stávající rodičovský důchod mechanismem umožňujícím vrácení části daně zaplacené rodičům a jehož cílem je reagovat na doporučení pro roky 2019 a 2024 týkající se potřeby zachovat udržitelnost veřejných financí a snížit nákladná výdajová opatření. K omezení veřejných výdajů navíc přispěje opatření ke snížení počtu úředníků a zaměstnanců veřejného sektoru o 5 000 v letech 2025–2027 (doporučení pro jednotlivé země na rok 2024). Kromě toho plán zahrnuje také reformu centrálního systému pro řízení nemocnic (v rámci plánu pro oživení a odolnost), která má reagovat na doporučení pro roky 2019 a 2020 týkající se udržitelnosti veřejných financí v odvětví zdravotnictví a potřebu posílit odolnost zdravotnictví; reformu spočívající v zavedení nové sítě soudů (v rámci plánu pro oživení a odolnost), která má reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2019 a 2020 týkající se efektivity soudního systému, a opatření týkající se zřízení center sdílených služeb (v rámci plánu pro oživení a odolnost) s cílem zlepšit účinnost základních veřejných služeb, které má reagovat na doporučení pro jednotlivé země na roky 2020 a 2024 týkající se zlepšení kvality veřejných služeb. Plán nezahrnuje opatření, která by se zabývala doporučeními pro jednotlivé země v oblasti nezávislosti a integrity soudního a protikorupčního systému (doporučeno v letech 2019 a 2024) a prosazováním rámce pro boj proti praní peněz (doporučeno v roce 2020).

Plán obsahuje informace o soudržnosti a v příslušných případech též komplementaritě s fondy politiky soudržnosti a s plánem pro oživení a odolnost Slovenska. Konkrétně plán

zahrnuje investici zahrnutou v plánu pro oživení a odolnost (investice 4 složky 16), která zřizuje centra sdílených služeb, jež mají zvýšit efektivitu a dostupnost základních veřejných služeb. Financování personálních kapacit center sdílených služeb bude zajištěno prostřednictvím výzvy financované z fondů politiky soudržnosti.

Plán podává přehled potřeb Slovenska v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami EU. Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická a digitální transformace, včetně souladu s evropským právním rámcem pro klima, opatření zahrnují zvýšení energetické účinnosti ve všech odvětvích a nahrazení fosilních paliv udržitelnějšími alternativami, směřování investic do jaderné, solární a větrné energie. Investiční potřeby se navíc zaměřují na zlepšení přístupu k digitálním službám veřejné správy a jejich využívání v souladu se slovenským národním strategickým plánem pro digitální dekádu. V zájmu zajištění sociální a hospodářské odolnosti plánuje Slovensko postupně zvyšovat veřejné výdaje na výzkum a vývoj do roku 2030. Pro zvýšení energetické bezpečnosti Slovensko uznává, že je třeba diverzifikovat dovozy různých druhů surovin coby střednědobé investiční řešení, a to budováním nových propojení, a dlouhodobě investovat do obnovitelných zdrojů energie a jaderné energie. V zájmu zajištění bezpečnosti, plnění závazků vůči NATO a EU a udržení regionální stability pokračují v zemi investice do projektů modernizace obrany, jejichž hlavním cílem je zajistit nové a moderní vojenské vybavení plně kompatibilní s vybavením členských zemí NATO. Plán zahrnuje zvýšení výdajů na obranu, aby bylo v souladu se závazky vůči NATO dosaženo cíle 2 % HDP.

**Závěr posouzení Komise**

Celkově Komise zastává názor, že plán Slovenska splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

**CELKOVÝ ZÁVĚR**

V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2024/1263 by Rada měla doporučit Slovensku dráhu čistých výdajů stanovenou v plánu,

DOPORUČUJE SLOVENSKU:

(1) Zajistit, aby růst čistých výdajů nepřekročil maximální hodnoty stanovené v příloze I tohoto doporučení.

Rada dále vybízí Slovensko, aby zajistilo realizaci reforem a investic, jež reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro jednotlivé země, a přispívají k realizaci společných priorit Unie.

**PŘÍLOHA I**

Maximální tempo růstu čistých výdajů
(roční a kumulativní tempo růstu v nominálním vyjádření)
Slovensko

| Roky | | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Tempo růstu (%) | roční | 3,8 | 0,9 | 1,6 | 1,5 |
| | kumulativní | 10,3 | 11,2 | 13,0 | 14,8 |

(*) Kumulativní tempo růstu je vypočteno vůči základnímu roku 2023.

Ve Štrasburku dne

*Za Radu*
*předseda/předsedkyně*